

Raadsvoorstel 32
Vergadering 21 mei 2019

Gemeenteraad

Onderwerp BBV - Raadsvoorstel besluitvormend
Portefeuillehouder M.J.A. Maas
Afdeling AOG, BJO, COM, FIN en IVA
B&W besluit 26 maart 2019
Commissie Adviescommissie omgeving 14 mei 2019
Zaaknummer 50002528

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp

Startnotitie Regionale Energiestrategie (RES)

Beslispunten

- De Startnotitie Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven vast te stellen.
- In te stemmen met de keuze om het traject van de RES zoveel mogelijk met de eigen organisaties invulling te geven, om draagvlak en borging te vergroten, waarbij u zich bewust bent van het feit dat dit inzet zal vergen van de gemeentelijke organisatie.

Inleiding

Wat is een Regionale Energiestrategie? In Nederland is het akkoord van Parijs vertaald in het nationale Regeerakkoord. In december 2018 is de Klimaatwet met een grote meerderheid aangenomen in de Tweede Kamer. Op basis van de Klimaatwet moet in 2050 de CO₂-uitstoot met 95% gereduceerd zijn en is het streven om in 2030 de uitstoot van CO₂ met 49% te verminderen. In het komende Klimaatakkoord wordt invulling gegeven aan de nationale doelen en afspraken.

Onderdeel van het Klimaatakkoord is de afspraak dat elke regio in Nederland een Regionale Energiestrategie (RES) opstelt. De RES is een bod van de regio aan het Rijk waarin staat hoe de regio bijdraagt aan de doelen van het nationaal Klimaatakkoord. De RES bevat het energieverbruik en de CO₂uitstoot van de regio, een overzicht van lopende projecten, plannen en strategische keuzes voor de korte en lange termijn. De focus ligt op de opwek van duurzame elektriciteit, energiebesparing en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving.

Essentieel in de RES van de Metropoolregio Eindhoven is dat 21 gemeenten, twee algemene besturen van waterschappen en Provinciale Staten, samen met Enexis, aangeven zelf verantwoordelijkheid te erkennen en te nemen om de gestelde opgave – op tijd – te realiseren. Tijdens het maken van de RES gaan we gelijktijdig met de verschillende partijen op lokaal, subregionaal en regionaal niveau werken aan oplossingen voor de belangrijkste opgaven. De RES is een unieke kans om als regio succesvolle en efficiënte samenwerking in de energietransitie te organiseren.

Voorafgaande aan de RES ligt nu de zogenaamde Startnotitie voor.

Middels de Startnotitie geven we invulling aan:

1. Aanpak en de beschreven opgave en de eigen en gedeelde verantwoordelijk van de gemeente(n) in dit traject, inclusief de realisatie van de geformuleerde maatschappelijke opgave tot 2030;
2. Benodigde inhoudelijke onderdelen, inclusief het maken van de concept RES, de op te stellen samenwerkingsafspraken met daarin o.a. afspraken over de onderlinge verdeling van de opgave, onder welke maatschappelijke voorwaarden deze wordt gerealiseerd en met welke strategie tot 2030 dit wordt gerealiseerd;
3. Het organisatiemodel en de beschreven governance van dit traject zoals beschreven. Daarbij opgemerkt dat dit een tijdelijke structuur is, die in een volgende fase verder wordt ontwikkeld met daarin ook een centrale rol voor de gemeenteraad;
4. Planning en termijnen;

5. Het feit dat dit RES-traject doorloopt tot 2030 waarbij de realisatie van de opgave met een samenhangende aanpak en uitvoering, een essentieel onderdeel is;
6. Benodigde randvoorwaarden, inzet - capaciteit en betrokkenheid voor komende periode 2019,2020 en 2021.

Beoogd effect

Het opstellen van de RES is een complexe opgave. Dat is waarom we eerst een Startnotitie hebben opgesteld en nu voorleggen aan alle 21 gemeenteraden. Wanneer deze vastgesteld is, kunnen we voortvarend aan de slag met het opstellen van onze RES.

Samenwerking organiseren we door de RES zelf, met elkaar, te maken zodat we zorgen voor commitment en een bod met uitvoeringsprogramma dat vanuit de regio gedragen wordt. De ruimtelijke impact van de RES vraagt ook een integrale aanpak binnen de gemeenten. In lijn van de nieuwe Omgevingswet pakken we de energietransitie integraal, gebiedsgericht aan. We werken zo efficiënt mogelijk aan een RES met impact en draagvlak. De RES maken we samen met partners op verschillende schaalniveaus (buurt, gemeente, regio, provincie, Rijk) en vanuit verschillende branches (denk aan netwerkbeheerders, woningbouwcorporaties, natuurpartijen, bouwbedrijven, kennisinstellingen, opleidingen etc.). Het verbinden van energieprojecten aan andere infrastructurele of sociale opgaven, biedt kansen voor economische groei, ruimtelijke kwaliteit en sociale samenhang. Om dit goed te organiseren, is een programmatische aanpak met bijbehorende sturing en capaciteit noodzakelijk. De manier waarop we dit gaan organiseren, staat in de Startnotitie.

Het proces wordt aangestuurd door een bestuurlijke Stuurgroep RES. Deze bestaat uit bestuurders van de gemeenten (een per subregio, en een bestuurder van de gemeenten Eindhoven en Helmond), provincie, twee waterschappen en Enexis, onder voorzitterschap van Frans Kuppens (wethouder gemeente Cranendonck) als bestuurlijk trekker voor de regio. De Stuurgroep stuurt een Programmateam RES aan, waarin dezelfde partijen ambtelijk zijn vertegenwoordigd. In de thematische/inhoudelijke werkgroepen werken de gemeenten, provincie, Enexis, waterschappen en ODZOB samen aan de bouwstenen voor de RES. Hier worden ook de externe partners betrokken. De opdracht voor het organiseren van het proces ligt bij de Metropoolregio Eindhoven.

Argumenten

- 1.1 Middels bijgevoegde startnotitie worden voor alle 21 gemeente de kaders gesteld waarop wij met elkaar de strategie kunnen gaan opstellen.
- 1.2 Middels de startnotitie borgen we de benodigde uitgangspunten zoals "opgelegd" door de Rijksoverheid en Provincie.
- 1.3 Middels de startnotitie behouden wij het heft in eigen handen en geven wij zelf uitwerking aan de strategie en het bod wat eind 2020 dient te worden ingediend.
- 2.1 Het gezamenlijk en middels eigen inzet uitwerken van de strategie en het benodigde bod, borgt het draagvlak en commitment voor de RES.
- 2.2. Gezien het feit dat de RES geen document is maar een langjarige uitvoering kent is betrokkenheid en borging van dit traject binnen de gemeentelijke organisatie van groot belang.

Kanttelingen

- 1.1 Met de Startnotitie committeren we ons aan een traject met 21 gemeenten. We moeten ons ervan bewust zijn dat dit, buiten de technisch inhoudelijk uitdaging die dit met zich meebrengt, ook in relatie tot de afstemming, gezamenlijkheid en wederkerigheid tussen alle gemeentes een enorme opgave is.
- 2.1 Het eigenhandig invullen van deze strategie vergt, in deze 1e fase, naar alle waarschijnlijkheid meer inzet van alle gemeentelijke organisaties dan wanneer we dit extern zouden laten uitvoeren.

Financiën (zie tevens voorstel 'Inzet impuls duurzaamheid' 50000576)

Om de RES te kunnen maken, is het nodig dat elk van de drie verantwoordelijke overheden en de andere betrokken partijen, zoals Enexis, beschikken over de benodigde capaciteit om de opgave en het traject samen én individueel aan te kunnen. Voldoende capaciteit nu en voor elke fase is een essentiële randvoorwaarde, en is dus ook

onderdeel van de Startnotitie. Het traject om te komen tot een RES vergt vanuit de subregio's in de Metropoolregio Eindhoven (de Kempen, de Peel, Stedelijk Gebied, A2gemeenten) en van Helmond en Eindhoven een inzet van twee dagen per week. Het gaat hierbij om inzet in het Programmateam, in principe door één persoon. Voor ons als gemeente Helmond geldt dat wij 2 dagen per week inzet zullen leveren. Deze wordt deels (1 dag) financieel geborgd vanuit de impuls middelen duurzaamheid zie behandelvoorstel 50000576.

De voorgestelde inzet eindigt na het opleveren van de definitieve RES. Voorafgaand aan oplevering van de RES zal worden geëvalueerd en zal worden bepaald wat voor het vervolgtraject nodig is voor uitvoering en monitoring. Landelijk is afgesproken dat de RES elke 2 jaar moet worden geüpdatet.

Communicatie Op dit moment wordt een communicatieplan opgesteld. Dit zal nog (ter informatie) met u worden gedeeld. Hierin niet alleen voorstellen inzake algemene communicatie en bewustwording, maar tevens een plan van aanpak inzake de benodigde participatie van verschillende stakeholders. Informeren van de gemeenteraden staat gepland op 8 mei aanstaande, middels een regionale bijeenkomst. Deze zal worden georganiseerd door het MRE.

Vervolg

Planning is opgenomen in de startnotitie. Deze is afhankelijk van uiteindelijke definitieve besluitvorming rondom het landelijke Klimaatakkoord. Opgave is een half jaar na ondertekening van het akkoord, de concept RES op te leveren.

Burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester
mevr. P.J.M.G. Blanksma – van den Heuvel

de secretaris
mr. drs. A.P.M. ter Voert

Bijlagen:

- Aanbiedingsbrief Colleges (MRE)
- Aanbiedingsbrief Gemeenteraad (MRE)
- Startnotitie Regionale Energiestrategie MRE gemeenten
- Memo verwerking reacties gemeenten op Startnotitie

